

Sint-Maartenscollege Maastricht

RAPPORT COLLEGIALE VISITATIE

Datum vaststelling: 10 januari 2021

Inhoud

Samenvatting

1 Opzet van de collegiale visitatie

2 Hoofdconclusie en vervolg

3 Resultaten collegiale visitatie op het Sint-Maartenscollege mavo-havo-vwo

4 Aanbevelingen aan de school

5 Reactie van de school

Woord vooraf

De visitatie van het Sint-Maartenscollege heeft in z'n geheel online plaatsgevonden. Vanwege de COVID-19 pandemie was hiertoe, in overleg met de directie van het Sint-Maartenscollege, besloten. Geconcludeerd kan worden dat online visiteren zeker tot de mogelijkheden behoort. Door onvoldoende digitale middelen (webcams bijvoorbeeld) was het lesbezoek als onderdeel iets ingewikkelder en heeft de visitatiecommissie daarin niet de kwaliteit kunnen behalen die normaliter behaald zou kunnen worden. Overige onderdelen van de visitatie zijn zo goed als probleemloos verlopen.

In dit verslag van de visitatiecommissie komen de resultaten aan bod op basis van de gevisitatieerde standaarden die door het Sint-Maartenscollege aan de commissie zijn voorgelegd.

Namens visitatiecommissie 2,
Reineke Essers
Miranda Vos
Armand Stevens
Leon Custers

Peter Paul Truijten (voorzitter)

Samenvatting

Op dinsdag 27 oktober 2020 werd in het kader van collegiale visitatie, een visitatie uitgevoerd t.b.v. het Sint-Maartenscollege Maastricht, mavo-havo-vwo.

De belangrijkste aanleiding voor de uitvoering van deze visitatie ligt in het bestuursbesluit om de zelfevaluaties zoals ze op alle LVO-scholen worden uitgevoerd te laten vergezellen door intercollegiale visitaties.

De visitatieteams zijn samengesteld volgens een vaste verdeling van aandachtsgebieden en werken vanuit een vast structuur. Op elke te visiteren school is de standaard "Toetsing en afsluiting" (OP8) bekeken en daarnaast nog twee andere standaarden; op het Sint-Maartenscollege waren dat "Zicht op ontwikkeling en begeleiding" (OP2) en "Kwaliteitszorg" (KA1).

Op basis van de zelfevaluatie geeft het Sint-Maartenscollege aan:

- "Zicht op ontwikkeling en begeleiding" (OP2): eindoordeel V
- "Toetsing en afsluiting" (OP8): eindoordeel G
- "Kwaliteitszorg" (KA1): eindoordeel V

Tijdens de online visitatie heeft de visitatiecommissie veel vragen kunnen stellen aan de directie, docenten en leerlingen van het Sint-Maartenscollege. Op basis van de zelfevaluatie waren deze vragen vooraf door de visitatiecommissie tijdens 2 voorbereidende sessies opgesteld.

De conclusies en bevindingen worden in hoofdstuk 2 en 3 weergegeven.

De bevindingen gedurende de dag worden expliciet vermeld en uitgewerkt in hoofdstuk 3.

De suggesties die de visitatiecommissie aan het Sint-Maartenscollege wil meegeven staan vermeld in hoofdstuk 4.

1 Opzet van de collegiale visitatie

Op alle LVO-scholen wordt, in het kader van kwaliteitszorg en de ontwikkeling van kwaliteitscultuur jaarlijks een zelfevaluatie uitgevoerd.

Om de kwaliteit van deze zelfevaluatie permanent te waarborgen heeft het College van Bestuur besloten om als aanvulling op dit kwaliteitsinstrument collegiale visitaties te laten uitvoeren. Hiermee kan geborgd worden dat zelfevaluaties voldoende objectief, intersubjectief en zelfkritisch worden uitgevoerd.

De visitaties worden uitgevoerd door teams van LVO-medewerkers.

Ter voorbereiding op de visitatie worden in overleg met de te bezoeken school afspraken gemaakt over de standaarden uit de zelfevaluatie (te weten de standaarden uit het toezichtskader 2017, versie 2020, van de inspectie) waarop de zelfevaluatie van de school getoetst wordt. Gelet op het belang van een deugdelijk proces van toetsing en examinering zal de wijze waarop de school de zelfevaluatie m.b.t. standaard OP8 (Toetsing en afsluiting) heeft uitgevoerd in elk geval onderdeel van de visitatie zijn.

De collegiale visitatie is, zoals reeds geschreven, online uitgevoerd (op afstand dus). Daartoe is gekozen vanwege de heersende COVID-19 pandemie. Tijdens de visitatiedag zijn er online gesprekken gevoerd met directie, docenten en leerlingen en zijn er tevens lessen “bezocht”. Dat laatste ging over het algemeen redelijk, doch het gemis aan webcams bijvoorbeeld heeft ervoor gezorgd dat we ons een minder goed beeld hebben kunnen vormen van de lessen; in enkele gevallen was er beeld, in alle gevallen was er geluid, maar het totaalbeeld van actie/interactie tijdens een les komt op deze wijze onvoldoende tot z’n recht.

Het visitatieteam heeft twee bijeenkomsten voorafgaande aan de visitatiedag gehad. Hierbij zijn de toegezonden documenten besproken (vooraf doorgenomen) en hebben we nog aanvullende documenten kunnen opvragen. Op basis hiervan en de te visiteren standaarden is er een rolverdeling gemaakt binnen de visitatiecommissie en is het programma verder uitgewerkt. Dit alles is gedeeld met het Sint-Maartenscollege. De managementassistente van het Sint-Maartenscollege heeft het programma in Microsoft Teams verwerkt en de visitatoren uitgenodigd deel te nemen aan de, bij de rolverdeling opgestelde, verschillende onderdelen.

Het programma van de dag is terug te vinden op de volgende pagina.

Het Sint-Maartenscollege heeft vooraf aangegeven de terugkoppeling naar het eigen team (laatste onderdeel van het toegezonden programma) niet op dezelfde dag te willen uitvoeren.

Visitatie Sint Maarten, Maastricht

Visitatiecommissie: **OP8:** Armand Stevens, Peter Paul Truijen | **OP2:** Reineke Essers, Miranda Vos |

KA1: Leon Custers, Armand Stevens

Programma visitatiedag

School: Sint Maarten Datum visitatie: 27 oktober 2020

Tijd	Activiteit	
	Deelcommissie 1	Deelcommissie 2
08.20 uur	Gesprek visitatiecommissie met locatiedirecteur Ruimte: Teams (online)	
08.50 uur	Gesprek visitatiecommissie met teamleiders Ruimte: Teams (online)	
09.20-10.05 uur	Lesbezoeken kop/staart (digitaal) Uitnodigingen vooraf via Teams aan visitatoren van OP2+KA1 zodat live lessen bekeken kunnen worden → lesbezoeken van kernvakken onderbouw havo/vwo Ruimte: Teams (online)	Gesprek examensecretaris en PTA-coördinator door visitatoren OP8 Ruimte: Teams (online)
10.25-11.10 uur	Lesbezoeken kop/staart (digitaal) Uitnodigingen vooraf via Teams aan visitatoren van OP8+OP2+KA1 zodat live lessen bekeken kunnen worden → lesbezoeken bovenbouw havo/vwo Ruimte: Teams (online)	Gesprek met key-user Somtoday door visitator KA1
11.15-12.00 uur	Lesbezoeken kop/staart (digitaal) Uitnodigingen vooraf via Teams aan visitatoren van OP2+KA1 zodat live lessen bekeken kunnen worden → lesbezoeken mavo 1 en 2 Ruimte: Teams (online)	Gesprek docenten examenklassen door visitatoren OP8 Ruimte: Teams (online)
12.30 uur 13.15 uur	Gesprek met collega's van lesbezoeken door visitatoren OP2+KA1 (uit elk blok 2 docenten) Beschikbaar voor het gesprek zijn: Blok 1: ... Blok 2: ... Blok 3: ... Ruimte: Teams (online)	Gesprek leerlingen door visitatoren OP8 OB mavo: ... OB havo: ... BB havo: ... OB vwo: ... BB vwo: ... Ruimte: Teams (online)
13.20-14.05 uur	Gesprek met visitatoren OP2+KA1: Zorgcoördinator/ondersteuningscoördinator → ... Ruimte: Teams (online)	Gesprek met visitatoren KA1+OP8: Coördinator kwaliteit → ... Ruimte: Teams (online)

14.05-15.05 uur	Overleg commissie
15.05-15.35 uur	Terugkoppeling naar MT Ruimte: Teams (online)
16.00-16.20 uur	Terugkoppeling naar personeel (indien gewenst) Ruimte: Teams (online)

Op basis van de visitatiedag is er aan het einde van de dag een terugkoppeling gedaan van de onderzoeksactiviteiten en -constateringen naar het managementteam van het Sint-Maartenscollege.

2 Hoofdconclusie en vervolg

Tijdens de visitatie op het Sint-Maartenscollege, afdeling mavo-havo-vwo, werden de volgende standaarden door het visitatieteam onderzocht:

- "Zicht op ontwikkeling en begeleiding" (OP2)
- "Toetsing en afsluiting" (OP8)
- "Kwaliteitszorg" (KA1)

Hoofdconclusie:

Op basis van de ontvangen zelfevaluatie en de uitgevoerde visitatie concludeert de visitatiecommissie dat de bevindingen tijdens de visitatiedag grotendeels in lijn zijn met de aangeboden zelfevaluatie.

Standaard OP2: zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. De school vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze informatie en vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen. (Dat kan door speciale hulpprogramma's of individuele begeleiding, waarbij leerlingen buiten de les aanvullende begeleiding krijgen). Voor leerlingen die achterstanden hebben is het onderwijs zo ingericht dat op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van die achterstanden.

De visitatiecommissie concludeert dat de zelfevaluatie grotendeels correct de situatie weergeeft. De visitatiecommissie wil hierbij de volgende kanttekeningen maken:

- Indicator 1: het vastleggen van de periodieke overleggen kan beter, Plannen van Aanpak en evaluaties ontbreken;
- Indicator 2: de visitatiecommissie stelt vast dat dit (nog) niet voor alle leerlingen geldt. De zorgleerlingen worden goed gevolgd;
- Indicator 3: er wordt wel gezocht en geconstateerd, er vindt onvoldoende vervolg plaats;
- Indicator 4: het zichtbaar en gestructureerd werken aan de bestrijding van achterstanden vindt grotendeels plaats, van structurele inbedding in de onderwijspraktijk in de volle breedte is voornamelijk geen sprake;
- Indicator 5: er is ook aandacht voor andere achterstanden dan alleen taalachterstanden;
- Indicator 6: de school heeft dit in het Schoolplan beschreven.

Algemene opmerkingen n.a.v. de standaard OP2:

- De school is goed op weg om de bedoelde inzichten positief in de school te krijgen;
- De visitatiecommissie ziet nog onvoldoende terug wat de leerling ervan terug zou moeten zien;
- De OCO vraagt om draagvlak bij de directie;
- De OCO is veel bezig met leerlingen in plaats van met docenten. Dat laatste is wel nodig om naar PM2 te kunnen komen;
- Soms wordt nog in de basis gebruikt. Benut de mogelijkheden en hang hierin ook de plannen van aanpak en evaluaties zodat de doorlopende lijn geborgd is/wordt;
- Goed zicht op de leerlingen maakt de stap naar differentiatie eenvoudiger;
- Tijdens de bezochte lessen zien we onvoldoende terug van OP2, er wordt weinig gedifferentieerd;

- Het Sint-Maartenscollege heeft ontzettend veel expertise in huis. Zet deze expertise (nog meer) in voor de verdere professionalisering van het personeel.

Standaard OP8: toetsing en afsluiting

De school heeft een PTA en examenreglement dat voldoet aan de eisen van de wetgeving. In deze documenten maakt de school tijdig duidelijk hoe de organisatie van het examen verloopt en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels hebben gehouden. Ook moet beschreven staan welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen. Verder moet duidelijk zijn welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden.

De examinering verloopt volgens PTA en examenreglement.

De visitatiecommissie concludeert dat de zelfevaluatie grotendeels correct de situatie weergeeft. De visitatiecommissie wil hierbij de volgende kanttekeningen maken:

- Het is de visitatiecommissie niet duidelijk geworden hoe een hiaat wordt opgepakt; dit is niet terug te zien/terug te vinden in dossiers of LVS;
- Tips bij de maatregelbrief, specifiek het terugtrekken van een leerling van het examen door school en het benoemen van de beroepsprocedure;
- In coronatijd is het wellicht raadzaam het verlies van een herkansing door ziekte nog eens te bekijken;
- Óf en hoe kan/moet er op een andere manier getoetst worden als leerlingen in quarantaine zijn;
- PTA's zijn aangepast en zichtbaar verbeterd! Hierbij is gebruik gemaakt van de opmerkingen van de Inspectie van het Onderwijs waarmee actieplannen opgesteld zijn.
- RASCI is gevuld. Nieuwe examensecretarissen geven aan nog niet echt met de RASCI gewerkt te hebben/nog geen ervaring. Controle/bewaking ervan in de gaten houden.

Standaard KA1: kwaliteitszorg

Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg op de scholen. Dit stelsel staat uitgewerkt in de schoolplan(nen) van de scholen. Vanuit dit stelsel bewaakt en bevordert het bestuur de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten. Het bestuur en de scholen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs. Er zijn toetsbare doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd of deze doelen gehaald worden. De oorzaken van eventueel tekortschietende onderwijskwaliteit zijn geanalyseerd en waar nodig worden verbeteringen doelgericht doorgevoerd. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en scholen maakt een functionerend stelsel van kwaliteitszorg mogelijk.

De visitatiecommissie concludeert dat de zelfevaluatie grotendeels correct de situatie weergeeft. De visitatiecommissie wil hierbij de volgende kanttekeningen maken:

- Indicator 4: de school geeft hierbij aan dat dit nog verder uitgewerkt moet worden. Uitvoeren, evalueren, bijstellen en borgen moet daarop volgen.

Algemene opmerkingen n.a.v. de standaard KA1:

- Binnen de school wordt gewerkt met leerteams waarbinnen de kwaliteitszorg onderwerp van gesprek is;
- De vaksecties hebben binnen de school een belangrijke positie gekregen in deze opdracht;
- Er vindt structureel kwaliteitsoverleg plaats met de directie;
- De PDCA-cyclus wordt nog niet volledig doorlopen; PD +, C +/-, A –
- De koppeling van kwaliteitsaspecten met ondersteuning zien we onvoldoende gedocumenteerd terug;
- Is er voldoende aandacht voor determinatie? Is hier beleid op gemaakt?
- De rol van de leerlingen is beperkt; zij worden onvoldoende betrokken bij kwaliteitszorg;

- De leerlingen uit de leerlingenraad voelen zich voldoende gepositioneerd. Maak meer gebruik van hun inbreng/zet ze meer in voor deze standaard.
- Het onderwijs is voornamelijk docentgestuurd, terwijl in meerdere documenten terugkomt dat de leerling centraal staat.
- De leerling wordt niet of onvoldoende betrokken om beter zicht op de kwaliteit van de les te krijgen;
- De aanspreekcultuur binnen de school verdient aandacht;
- De school is in zee gegaan met partijen als APS en CPS in het kader van de kwaliteitszorg. Beide goede partijen, maar zorg voor borging binnen de organisatie en laat het geen op zich zelf staande (scholings)activiteiten blijven.

De visitatiecommissie concludeert dat de zelfevaluatie op de gevisiteerde standaarden een goed beeld geeft van waar de school op dit moment staat in haar ontwikkeling.

De visitatiecommissie wil, n.a.v. het uitgevoerde digitale visitatiebezoek, nog een aantal zaken benoemen die wij hebben waargenomen tijdens de dag:

- Alle gesproken personeelsleden zijn trots op de ingeslagen weg en dan met name de invoering van de Rosenshine principes;
- Het team van het Sint-Maartenscollege toont zich veerkrachtig;
- Het team is hardwerkend, zowel in het belang van elkaar als van de leerling;
- Het klimaat en de sfeer op de school kan als goed bestempeld worden;

Wat de visitatiecommissie nog als extra wil meegeven aan de schoolleiding, wederom n.a.v. de gevoerde gesprekken met personeelsleden, is:

- Voer meer het waarderende gesprek. Dit geldt voor zowel directie → personeel als van personeel → leerling.
- De school doet er goed aan de veel gebruikte terminologie “de leerling centraal” eens goed tegen het licht te houden en duidelijk te maken wat men hier nu feitelijk mee bedoelt.

Reactie van het Sint-Maartenscollege op de hier beschreven conclusie:

Men vindt het prettig te constateren dat de interne bevindingen en visitatie-bevindingen grotendeels in lijn zijn met elkaar. Men kan zich over het algemeen vinden in de conclusies en aanbevelingen die in dit rapport worden gedaan.

Voor een verdere uitwerking van dit onderdeel verwijs ik naar hoofdstuk 5.

3 Resultaten collegiale visitatie op Sint-Maartenscollege mavo, havo, vwo

Onderzochte standaard	zelfevaluatie			visitatie		
	O	V	G	O	V	G
Toetsing en examinering (OP8)			X		X	
Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)		X			X	
Kwaliteitszorg (KA1)		X			X	

Voor een verdere uitwerking van de resultaten verwijs ik naar hoofdstuk 2, waarin deze onderdelen reeds uitvoerig beschreven zijn en waaruit blijkt waarom de visitatiecommissie in het eindoordeel (minimaal) afwijkt van de aangeleverde zelfevaluatie.

Hieronder worden de opbrengsten, zoals die door de visitatiecommissieleden gedurende de dag zijn opgeschreven, bijna letterlijk weergegeven.

Gesprek met de directie

In de aanloop van de visitatiedag is er eerst gesproken met de locatiedirecteur, mevr. Corsten. In dit inleidende gesprek werd duidelijk waarom er door de school voor OP2 en KA1 gekozen was. Beide standaarden zijn 2 jaar geleden door de Inspectie van het Onderwijs als onvoldoende beoordeeld. De school is vervolgens direct aan de slag gegaan met het zetten van verbeterstappen onder leiding van een extern bureau. Mevr. Corsten wil dan ook graag uit deze dag de terugkoppeling ontvangen, van m.n. docenten, dat de ingezette verbeterstappen herkenbaar zijn en worden onderschreven. Vragen als “wat is er al op orde” en “welke hiaten zien jullie (de visitatiecommissie red.) nog” nemen we mee in de visitatiedag. Uit dit gesprek komt ook naar voren dat de leerlingen wellicht onvoldoende bij alle stappen betrokken zijn en er niet bekend is van wat de leerlingen vinden van de ontwikkelingen van de school (de laatste 2 jaar). Ook komt tijdens dit gesprek naar voren dat de “oude cultuur” nog aanwezig is op school en dat een aanspreekcultuur nog grotendeels ontbreekt; problemen worden bij de directie geparkeerd en die moet het dan maar oplossen. Elkaar aanspreken is niet historisch onderdeel van de school. De ontwikkelingen die nu gaande zijn vragen steeds meer eigenaarschap en de locatiedirecteur ziet ook dat dit steeds meer wordt opgepakt.

Docenten hebben veel inspraak in de ontwikkelingen, mede in het licht van het eigenaarschap. De donderdagochtend is gereserveerd voor overleg in kleine groepjes, de zogenoemde leerteams. Externe partijen zijn ingeschakeld om docenten, op vrijwillige basis, te ondersteunen bij differentiatie, activatie en leiderschap. E.e.a. moet daarna als een olievlek de organisatie in.

Er wordt al bij elkaar in de les gekeken, maar dit is nog niet voor/door iedereen. De onderlinge visitaties vindt men moeilijk, het geven van feedback is voor sommigen erg lastig. De stem van de leerling in het hele proces is nog iets dat door de school opgepakt moet worden.

De school is in transitie. De mavo is in opbouw. Voor de havo is een nieuwe teamleider aangetrokken die aan de slag moet met het motivatieprobleem bij de havo-leerlingen. De teamleider van het vwo is er al iets langer, maar het directieteam in de huidige samenstelling is nog vrij pril.

De locatiedirecteur spreekt als verwachting uit dat aan het einde van de dag blijkt:

- Dat de school goed op weg is;
- Dat docenten de visie kunnen vertellen;

- Dat het beleid stevig genoeg staat en dat nu de opbrengsten geformuleerd kunnen worden;
- Dat het visitatieteam ook mooie dingen kan benoemen.

Het gesprek met de volledige directie (locatiedirecteur en drie teamleiders) vond aansluitend plaats.

Het directieteam bestaat uit:

- Locatiedirecteur, Paula Corsten
- Teamleider onderbouw, Robin Bolweg
- Teamleider bovenbouw mavo-havo, Wim Ruijsch
- Teamleider bovenbouw vwo, Liesbeth Hans

Wim Ruijsch heeft daarnaast kwaliteitszorg, toetsbeleid en veiligheid in zijn portefeuille. Liesbeth Hans heeft de portefeuille examens.

Liesbeth Hans is de langstzittende teamleider van de drie (allemaal praktisch nieuw). Wim Ruijsch en Robin Bolweg zitten nog in de fase van het voeren van kennismakingsgesprekken met hun teamleden. Het beeld dat geschetst wordt van het personeelsteam is dat het een al vele jaren uit dezelfde mensen bestaand team is. Dit team zorgt ervoor dat de school blijft draaien. Het is krachtig, maar daarmee ook de achilleshiel van de organisatie. Het is moeilijk veranderingen door te voeren. De afgelopen jaren zijn er veel wisselingen geweest in de directie; je moet van goeden huize komen om docenten in ontwikkelingen mee te krijgen. Teams zijn zelfsturend, maar ook deels vastgeroest. Onderwijs is docentgestuurd (directe instructie) maar wel leerlinggericht. Dit is in de lijn van de schoolvisie. Daarbij opgemerkt dat het docentgestuurd werken wel gemoderniseerd is. Als voorbeeld wordt hierbij het inzetten van differentiatie genoemd. De docenten van het Sint-Maartenscollege worden beschreven als vakdocenten van hoog niveau. Er zal toekomstig meer aandacht moeten komen voor het vakdidactische/pedagogische deel, m.n. op mavo-havo. Docenten geven op alle afdelingen les en doen dat merendeels met vwo-technieken. Het pedagogisch handelen zal sterker in de organisatie weggezet moeten worden. Hiervoor wordt de DOT/BOOT ingezet. De Inspectie van het Onderwijs heeft tijdens haar bezoek geconstateerd dat de differentiatie veel te moeilijk wordt gemaakt door de school. Men vindt dat erop zich veel wordt gedifferentieerd. Men vindt het Sint-Maartenscollege een warme en veilige school.

Gesprek met de examensecretarissen (OP8)

Er is gesproken met:

- Karin Verstraeten, examensecretaris vwo en docent economie
- Linda Ploumen, examensecretaris havo en docent Nederlands
- Paul Vaessen, voormalig examensecretaris havo en docent Duits

Er is op dit moment nog geen examensecretaris mavo omdat de mavo op dit moment ingroeit en nog geen examenjaar heeft op het Sint-Maartenscollege.

Paul Vaessens heeft de rol van examensecretaris twee jaar uitgevoerd samen met Paul Hahn (met pensioen). Paul had, naast de taak van examensecretaris, ook de taak van kwaliteitsmedewerker. De Inspectie van het Onderwijs heeft de school geadviseerd deze twee taken niet bij één persoon neer te leggen. Onderbouwing hiervoor was dat de kwaliteitsmedewerker ook kritisch moet kunnen kijken naar de kwaliteit van het examenproces. Linda Ploumen en Karin Verstraeten zijn nieuw in hun rol (en ook beiden relatief nieuw binnen de school). Paul Vaessen zal hen dit jaar nog ondersteunen zodat de overdracht goed kan verlopen. De school heeft geen PTA-coördinator.

De school heeft een interne- en externe beroepscommissie. De interne beroepscommissie weegt eerst een bezwaar af en handelt het bezwaar eventueel af, zodat alleen de “zware” gevallen naar de externe beroepscommissie gaan. Er vindt altijd hoor en wederhoor plaats.

Met betrekking tot de maatregelbrief heeft de visitatiecommissie de volgende aandachtspunten benoemd:

- Beschrijf hierin ook de beroepsprocedure, bijvoorbeeld de beroepstermijn;
- Betrachterughoudendheid bij de uitspraak dat de school de leerling terugtrekt van het examen; de Inspectie van het Onderwijs heeft uitgesproken dat de leerling zich dient terug te trekken van het examen. Op landelijk niveau is hiervoor aandacht geweest. Soms wordt er door de school druk uitgeoefend op een leerling om zich terug te trekken. Het is echter niet zo gemakkelijk een leerling terug te trekken van een examen; er moet voldoende dossieropbouw gedaan zijn.

Er is geen structurele, periodieke, terugkoppeling van het “examenbureau” naar de directie. Ad-hoc wordt er door de examensecretarissen gesproken met de teamleider, Liesbeth Hans (portefeuille examens). De PTA's zijn de afgelopen jaren aangepast aan de wettelijke eisen. De laatste aanpassingen zijn doorgevoerd n.a.v. het laatste bezoek van de Inspectie van het Onderwijs.

In de PTA's staan nog de voortgangstoetsen vermeld die niet meetellen voor het examen. De voormalig examensecretaris geeft aan dat hij heeft aanbevolen om deze voortaan uit het PTA te laten en ergens anders te vermelden. De toetsdruk in het PTA is omlaag gebracht. Er wordt dit schooljaar een werkgroep toetsbeleid gevormd die ook gaat bekijken of er met alleen afsluitende toetsen gewerkt kan gaan worden.

Gesprek met de kwaliteitsmedewerker (OP8/KA1)

Paul Vaessen is de kwaliteitsmedewerker. Er is een cyclus van vier werkweken samengesteld; drie bijeenkomsten zijn voor de leerteams, één bijeenkomst voor de vakgroepen. Een leerteam bestaat uit ongeveer 8-12 docenten. De leerteams werken zelfstandig en geven maandelijks een terugkoppeling aan het managementteam. Niet duidelijk wordt hoe de opbrengsten uit de leerteams worden vastgelegd.

De kwaliteitsmedewerker heeft één keer per maand een overleg met de locatiedirecteur. en de teamleider, Wim Ruijsch.

De organisatie van de kwaliteit is breed opgepakt, van de les tot de examens. Er is gestart met HPS (tweejarige opleiding) waarbij docenten in eerste instantie worden opgeleid tot kartrekker.

Onder leiding van Math van Loo (Leren Verbeteren) is de route van vakwerkplan naar vakwerkactieplan ingezet.

Gedurende de visitatiedag is bij de visitatiecommissie de indruk ontstaan dat van de PDCA-cyclus de PD als +, de C als +/- en de A als – beschouwd kan worden. De kwaliteitsmedewerker onderschrijft dit.

Leerlingen in de onderbouw hebben meer inspraak in hun onderwijsproces dan de leerlingen uit de bovenbouw. Volgens de kwaliteitsmedewerker komt dit mede doordat in de bovenbouw veel via het PTA dichtgetimmerd is.

De kwaliteitsmedewerker ziet zichzelf als “luis in de pels”. Hij ziet graag minder aandacht voor de data en meer aandacht voor de kwaliteitscultuur. Hij spreekt echter niet zelf met docenten en/of secties, maar geeft de signalen door aan de teamleiders die er dan hopelijk iets mee doen. Dat controleert hij overigens niet.

De kwaliteitsmedewerker is op zoek naar zijn rol binnen de organisatie en wordt hierbij ondersteunt door B&T.

Er zijn externen actief binnen de school. Hoe borg je alle kwaliteitsontwikkelingen op het moment dat de externen de school verlaten?

De gemiddelde docent heeft geen of te weinig zicht op de stand van de ontwikkeling van de leerling. Dit is volgens de kwaliteitsmedewerker sterk vak- of docentbepaald. De ontwikkeling om met meerdere docenten van hetzelfde vak op dezelfde jaarlaag te laten lesgeven zorgt voor meer overleg en snellere bijsturing.

Lesbezoeken (OP2 / KA1)

De visitatiecommissie heeft een aantal lessen digitaal bezocht bij de vakken muziek, drama, Engels, biologie, Frans en natuurkunde/scheikunde.

Naar aanleiding van de lesbezoeken zien we traditionele lessen en activerende lessen, ongeacht de leeftijd en/of ervaring van de docent. Soms is er duidelijk sprake van differentiatie in de les. Het klassenmanagement is in de meeste gevolgde lessen op orde. In sommige lessen zit een heel heldere opbouw en worden de leerdoelen aan het begin van de les benoemd en aan het einde van de les, bij de afsluiting, teruggepakt. Bij een aantal lessen is duidelijk zichtbaar dat er veel individuele aandacht is voor de leerling.

Bij één les was er geen sprake van een echte les, maar werd meer controle uitgeoefend en overzicht gehouden, waarbij de leerlingen gedurende 50 minuten vragen konden stellen aan de docent.

We hebben één onrustige les gezien waarbij het aanspreken van de leerlingen niet op een echt stimulerende, positieve manier plaatsvond.

Gesprek met docenten (OP2 / KA1)

De visitatiecommissie heeft gesproken met:

- Willie Arets, docent muziek
- Inge Drummen
- Saskia Mulder, docent drama
- Bas Heiligers, docent Engels

Docenten geven aan dat er veel personele wisselingen zijn geweest in het management de laatste jaren. Doordat het docententeam zelfsturend is, is het toch gelukt samen stappen verder te zetten. Er zijn veel nieuwe zaken gestart die tijd vragen. Alle gesproken docenten zien hierin wel een positieve ontwikkeling. De visitatiecommissie constateert, gedurende de gesprekken, dat er grote verschillen zitten tussen docenten v.w.b. de kennis van de ontwikkelingen waarmee de school aan de slag is. Er is een kennisverschil tussen docenten en docenten die daarnaast ook sectievoorzitter zijn of op vrijwillige basis deelnemen aan de ontwikkelingen m.b.t. differentiatie en/of leiderschap.

In het gesprek komt ook naar voren dat er door de docenten niet of nauwelijks aan leerlingen gevraagd wordt wat zij van alle ontwikkelingen vinden. De docenten geven aan dat leerlingen en ouders hierin wel betrokken worden, maar dan alleen via de officiële kanalen (leerlingenraad, ouderraad).

Docenten zijn tevreden over de aangeboden scholingen m.b.t. differentiatie en activering. Ook de cursus High Performing Schools wordt als zeer positief ervaren.

Een enkele docent analyseert zijn toetsen (niet in opdracht van de schoolleiding).

Evaluatie van de resultaten vindt plaats via het vakwerkplan. Indien resultaten tegenvallen volgt een gesprek met het managementteam. Docenten geven aan het waarderende gesprek te missen.

Men bezoekt elkaars lessen. E.e.a. wordt vastgelegd in de BOOT. De onderlinge visitaties zijn opgenomen in de vakwerkplannen.

De docenten geven aan dat de neuzen dezelfde kant op staan. De interimmer heeft een nieuwe wind gebracht. Er is veel vertrouwen in de nieuwe directieleden.

Gesprek met de ondersteuningscoördinator (OP2/KA1)

De ondersteuningscoördinator is Merijn Claus. In het verleden was zij ook lid van het managementteam als teamleider. Dit gaf haar mogelijkheden om zaken die te maken hadden met ondersteuning en begeleiding in het managementteam te bespreken. Nu ze geen lid meer is van het managementteam is zij soms op zoek naar mandaat om bepaalde afspraken of beslissingen gedaan te krijgen.

Merijn Claus signaleert een duidelijk verschil tussen onder- en bovenbouw. Zij ervaart de onderbouw pedagogisch veel sterker. In de bovenbouw mist ze dit maar vindt ze het wel nodig.

Bovenbouwdocenten geven ook niet altijd les aan hun eigen mentorleerlingen, waardoor alles vrij basic blijft in de ondersteuning en begeleiding.

Zij vindt dat ze op dit moment (te) veel bezig is met de leerling terwijl ze de mentoren sterker zou willen maken. PM1 en PM2 zijn niet bij de mentoren belegd. Op dit moment ervaart zij veel hulp van BPO'er Jeanne Grootjans. Jeanne Grootjans gaat echter volgend schooljaar wegvallen. Taken zullen dan overgenomen moeten worden waarbij voor haar niet duidelijk is welke zaken dan wel of niet meer gedaan kunnen worden.

Het managementteam is sinds kort betrokken bij de knooppunten. Ze hoopt daardoor meer draagvlak te krijgen en dat termen op de juiste manier gebruikt gaan worden. Er loopt nu nog teveel door elkaar, wat soms verwarrend werkt.

Binnen het ondersteuningsteam is meer dan voldoende kennis en expertise om de mentoren sterker te maken door middel van trainingen/cursussen. Het ontbreekt echter aan tijd en prioriteit. Zij is trots op de sfeer en het warme bad dat het team aan de leerlingen biedt.

Gesprek met examendocenten (OP8)

De visitatiecommissie heeft gesproken met:

- Kim Starmans, docent wiskunde en O&O
- Roel Keulen, docent Klassieke Talen
- Erwin Ensink, docent scheikunde
- Bas Heiligers, docent Engels

De docenten geven aan dat een leerling bij geoorloofde afwezigheid een PTA-toets kan inhalen, maar dat de leerling daarbij wel een herkansing moet inzetten (en dus kwijt is). Docenten begrijpen dit maar vinden het wel een strenge maatregel. Sommige PTA-toetsen worden nu ook via Teams afgenomen. Daarbij is het onbekend wat dit betekent voor een herkansing. Tijdens de coronaperiode zijn er geen toetsweken geweest. Er zijn wel allerlei testvragen via Kahoot aan de leerlingen voorgelegd. De resultaten van de toetsen waren redelijk. Leerlingen hebben in de coronaperiode echter wel veel gemist. In plaats van lessen werden veel opdrachten aangeboden. Sommige docenten/vakken hebben bijna niets aangeboden. De feedback die aan de leerlingen is gegeven was soms beperkt en in sommige gevallen best uitgebreid. Docenten houden rekening met corona door veel te herhalen. Tevens zijn er mogelijkheden tot bijspijkeren. Leerlingen verwachten dat ook.

De overgang naar het eindexamenjaar is feitelijk gedaan op basis van de cijfers tot en met periode 1. Daarnaast is gekeken naar werkhouding en gedrag. De leerling staat hierbij centraal. Op de vraag hoe je dat terugziet in de les werd terughoudend gereageerd; nog niet echt herkenbaar tot helemaal niet herkenbaar.

De leerlingtevredenheid is gestegen t.o.v. de vorige afname. Docenten geven aan dat de kwaliteit omhoog gaat door de cursussen die worden aangeboden aan docenten (zie eerdere opmerking hierover). Docenten zijn hierover ook tevreden.

Docenten kunnen de vraag over opgestelde verbeterplannen voor leerlingen die tegen het advies in toch zijn overgegaan in coronatijd niet beantwoorden. De visitatiecommissie trekt hieruit de conclusie dat deze verbeterplannen er niet zijn.

Schouderklopjes vanuit de directie worden gemist. Je hoeft alleen op gesprek te komen als er zaken misgaan. Het waarderende gesprek wordt gemist.

Vakwerkplannen worden als actielijsten gezien. Hierdoor mist de evaluatie. Het gevolg hiervan is dat er iedere keer nieuwe actielijsten worden gemaakt zonder dat de "C" uit de PDCA heeft plaatsgevonden.

De docenten zijn zeer tevreden over de weg die is ingeslagen vanaf de periode dat de interim-directeur is gestart. Men ervaart rust, een duidelijke visie en een goede chemie.

Gesprek met leerlingen (OP2/OP8/KA1)

De visitatiecommissie heeft gesproken met:

- Indy, havo 2, tevens lid schoolband
- Jerome, havo 5
- Isa, vwo 3, tevens lid leerlingenraad
- Norah, vwo 5, instromer vanuit Bonnefantencollege met havo-diploma

Bij de leerlingen heerst onduidelijkheid over inhaalmogelijkheden PTA-toetsen (die buiten de toetsweken vallen) als men thuisonderwijs volgt i.v.m. quarantaine. Zij vrezen dat docenten eigen oplossingen gaan bedenken met kansengelijkheid tot gevolg.

Feedback van docenten wordt wisselend ervaren en is per docent erg verschillend. Meerdere docenten geven zelfs helemaal geen feedback. In de coronaperiode was de feedback nog minder dan normaal.

De leerlingenraad bestaat uit een representatieve groep leerlingen (25). Soms schuift een teamleider aan of de locatiedirecteur. De leerlingenraad vergadert ook met regelmaat. Hun inspraak beoordelen ze als positief. Inspraak van leerlingen (niet zijnde de leerlingen uit de leerlingenraad) wordt als minimaal beschouwd door de leerlingen. Zij geven aan geen inbreng te hebben over hoe de lessen verlopen. Ook over onderwerpen buiten de lessen wordt niet met hen gesproken.

De afgestroomde leerling geeft aan dat met hem niet gesproken wordt over de oorzaak van het afstomen. Zijn concentratie/motivatie is te laag, maar het niveau waarop hij nu acteert is te gemakkelijk.

De leerlingen bevestigen het beeld dat er nauwelijks gedifferentieerd wordt. In de onderbouw wordt soms wel differentiatie toegepast door een enkele docent.

Inkijk in het LVS (KA1 / OP8)

De visitatiecommissie constateert dat er in de bovenbouwklassen leerlingen zitten met hiaten in hun PTA. Het is op geen manier terug te zien wat hiervan de oorzaak is. Er is geen asterisk (*) in de cijferregistratie waarmee wordt aangegeven dat het werk ingehaald moet worden. Tevens geen opmerking bij de PTA-kolom dat de leerling mogelijk vrijstelling heeft voor de betreffende toets. En er kan geen opmerking teruggevonden worden in het leerlingdossier.

De visitatiecommissie heeft bij een aantal leerlingen, die geen positief verloop van het onderwijs hebben, het leerlingdossier bekeken. Daarbij viel op dat er veel geconstateerd wordt, maar evaluaties en daarbij behorende nieuwe acties ontbreken. Dit ziet de visitatiecommissie als een gemiste kans. Voorbeeld: een leerling die in de bovenbouw gedoubleerd heeft waarbij er geen plan van aanpak/handelingsplan/verbeterplan in het dossier voorhanden is. Cijfers in de eerste periode waren nog goed, in de tweede periode stond de constatering "irritant" maar waren de cijfers nog voldoende, in de derde periode waren de cijfers weer zodanig onder de maat dat de overgang feitelijk weer onmogelijk werd. Er waren wel constateringen terug te vinden dat het niet goed ging met deze leerling, maar nergens heeft de visitatiecommissie kunnen terugvinden wat er aan acties ondernomen zou moeten worden om de leerling weer op het juiste spoor te krijgen. Een evaluatie was er niet. De mentor verantwoordt wel in het LVS, maar er worden verder geen acties beschreven. Het meer integraal volgen van alle leerlingen middels een klassikale prognoselijst die periodiek ingevuld wordt zou hierbij helpend kunnen zijn.

4 Aanbevelingen

Dit hoofdstuk wordt niet extern verspreid, ook niet aan de inspectie.

Tijdens de voorbereiding en uitvoering van de visitatie heeft het team heel gericht gekeken naar de wijze waarop het Sint-Maartenscollege vormgeeft aan het proces van borging van de standaarden:

- “Zicht op ontwikkeling en begeleiding” (OP2)
- “Toetsing en afsluiting” (OP8)
- “Kwaliteitszorg” (KA1)

De visitatiecommissie wil op basis van de visitatie de onderstaande aanbevelingen meegeven:

- Bouw structurele overlegmomenten in tussen “examenbureau” en directie, zodat er op tijd gesignaleerd kan worden en vervolgactie uitgezet. Voorkom het verrassingselement.
- Biedt voldoende mogelijkheden aan nieuwe functionarissen om zich voldoende te specialiseren in hun (nieuwe) rol (bijvoorbeeld de examensecretarissen).
- Maak werk van de aanspreekcultuur en geef binnen de school de juiste mensen voldoende mandaat om hun rol en verantwoordelijkheid te nemen.
- Bouw voldoende controlemomenten in en ga er niet vanuit dat onderdelen vanzelf opgepakt worden.
- Stuur meer op “zicht op ontwikkeling en begeleiding” en laat dit niet vak- of docentafhankelijk zijn.
- Definieer “zelfsturend team”; de visitatiecommissie krijgt het idee dat “zelfsturend team” meer gezien moet worden als een team dat zelf kan bepalen wat het doet, hoe het dat doet en wanneer het dat doet.
- Betrek leerlingen meer bij de ingezette ontwikkelingen.
- Voer meer het waarderende gesprek vanuit de directie.
- Voer de PDCA volledig uit.
- Ontwikkel het vervolgtraject van evalueren, opstellen van verbeterplannen/ handelingsplannen/plan van aanpak; beperk je niet tot alleen constateren.

5 Reactie van het Sint-Maartenscollege

Allereerst is het prettig om te constateren dat de interne bevindingen en visitatie-bevindingen grotendeels in lijn zijn met elkaar.

Wij kunnen ons dan ook over het algemeen vinden in de conclusies en aanbevelingen die zijn gedaan.

Standaard OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De uitspraak “we zijn goed op weg” is hier de juiste. Systemen zijn ingericht, de PDO-cyclus wordt gepland en uitgevoerd, veel docenten zijn betrokken op leerlingen en bieden veel ondersteuning. Echter, het vastleggen en daarmee aantonen wat in het handelen specifiek aangepast is, vindt nog niet voldoende plaats. Veel docenten ervaren dit als administratieve belasting. Met elkaar de verantwoordelijkheid voelen om het LVS te vullen en zo collega's handvatten te geven over wat werkt, vraagt de komende jaren nog gerichte sturing.

Actie 1: het MT sluit regelmatig aan bij het Ondersteuningsteam, om zo signalen over specifieke situaties rond leerlingen en docenten binnen de afdelingen op te pakken, mentoren aan te sturen waar nodig en ondersteuning te organiseren voor docenten die handelingsverlegen zijn;

Actie 2: om inclusief onderwijs te kunnen blijven geven (onze ambitie en tevens opdracht vanuit Passend Onderwijs) is een structurele personele bezetting vanuit verschillende expertises binnen het Ondersteuningsteam noodzakelijk. In het Formatieplan wordt geborgd dat de omvang van het OT goed afgestemd blijft op de benodigde docentondersteuning van de school;

Actie 3: vanuit het MT sturen op het volledig registreren binnen Somtoday/LVS. De teamleiders bekijken steekproefgewijs het LVS en bij constatering van structurele hiaten wordt een opdracht aan docenten gegeven;

Actie 4: wanneer het LVS en PDO goed gebruikt wordt, is hieruit te herleiden welk maatwerk qua Convergent Differentiëren toegepast moet worden. Dit schooljaar 2020-2021 wordt scholing rond Differentiëren aangeboden, om vanaf schooljaar 2021-2022 alle docenten in de basis vaardig te hebben om differentiatie en activatie vorm te geven in hun lessen. De teamleiders blijven bij klassenbezoeken via de DOT hier het accent op leggen;

Standaard OP8 Toetsing en afsluiting

Wij hadden onszelf hiervoor een goede beoordeling gegeven, de visitatiecommissie blijft iets voorzichtiger met een voldoende beoordeling.

De kanttekeningen van de visitatiecommissie duiden op zaken die voor hen “niet duidelijk zijn”; dat wil niet zeggen dat ze niet op orde zijn, wij zijn van mening dat we hier goed mee bezig zijn. Mogelijk dat de onervarenheid van de 2 nieuwe examencommissarissen hierin een rol speelt.

Toch zullen we de kanttekeningen als feedback oppakken en de puntjes op de i gaan zetten.

Actie 5: bijzondere situaties (zoals hiaten, reglement-maatregelen, corona-maatregelen e.d.) duidelijk beschrijven en opslaan in de protocollen;

Actie 6: het Toetsbeleid wordt door een Werkgroep geactualiseerd, dit zal leiden tot een aantal nieuwe afspraken in de school rond toetsing. Het advies zal in het voorjaar 2021 gepresenteerd worden, waarna implementatie in het schooljaar 2021-2022 plaats zal vinden;

Standaard KA1 Kwaliteitszorg

Vooraf het volledig doorlopen van de PDCA-cyclus is een terechte opmerking die gemaakt wordt. Die is verbonden aan de cultuur van het Sint-Maartenscollege, waarbij afspraken gemaakt worden, maar er vervolgens veel ruimte is om hier vanaf te wijken en aanspreken geen gewoonte is. Deze invulling van de Professionele LeerGemeenschap vraagt nog om verdere aandacht en implementatie.

Actie 7: Vanuit haar voorbeeldrol geven de MT-leden bewuster positieve en kritische feedback aan teamleden. Ook worden docenten meer aangesproken op het nakomen van teamafspraken, de individuele ruimte wordt daarin ingeperkt;

Actie 8: De Kwaliteitsmedewerker gaat nog meer inzetten op de PDCA-cyclus in de Jaarplanning. Mede door de corona-onderbrekingen is dit systeem vorig jaar en ook dit jaar niet gevolgd, terwijl de ritmes en structuren hierin helpend zijn om kwaliteitszorg iets van alledag te maken;

Actie 9: “ De leerling centraal” kan rond het thema Kwaliteit vorm krijgen door leerlingen te betrekken bij reflectie en feedback laten geven op leskwaliteit en opbrengsten. Ook hier zijn formuleringen vanuit de DOT richtinggevend over welke kwaliteit we nastreven;